

Dosarul nr. 3ra-316/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (G. Violeta)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici și S. Gîrbu)

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” împotriva Inspecției de Stat în Construcții (succesor în drepturi procedurale Agenția pentru Supraveghere Tehnică) cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, reprezentată de către avocatul Carmanschi Vitalie, fiind menținută hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” a depus cerere de chemare în judecată la 17 martie 2015 împotriva Inspecției de Stat în Construcții (succesor în drepturi procedurale Agenția pentru Supraveghere Tehnică) cu privire la contestarea actului administrativ.

Reclamanta în motivarea pretențiilor a indicat că a recepționat decizia pârâtului nr. 2 din 14 ianuarie 2015 privind aplicarea sancțiunilor economice, prin care s-a dispus încasarea din contul reclamantei la bugetul de stat suma de 120 194,31 de lei cu titlu de venit obținut ilegal ca urmare a exagerării volumelor și a lucrărilor executate și suma de 120 194,31 de lei cu titlu de amendă.

S-a specificat că potrivit deciziei respective, sancțiunea s-a aplicat în legătură cu executarea de către reclamant a lucrărilor de schimbare a ferestrelor în blocul de studiu nr. 1 al Școlii Profesionale din or. Criuleni, la baza deciziei date a stat actul de control nr. 74 din 28 noiembrie 2014.

Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” a precizat că decizia de sancționare este ilegală și neîntemeiată, deoarece la data efectuării controlului din 28 noiembrie 2014, lucrările contractate de reclamant la blocul de studii nr. 1 al Școlii Profesionale din Criuleni, erau executate în corespundere cu acordurile încheiate cu beneficiarul – Școala Profesională din or. Criuleni, fără abateri pasibile de sancționare economică, circumstanțe confirmate și prin recipisa Școlii

Profesionale din or. Criuleni din 20 februarie 2015, prin care se confirmă că lucrările de instalare a ferestrelor au fost efectuate.

Reclamanta a relatat că neinvitarea Societății cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” de către pârât la efectuarea controlului din 28 noiembrie 2014, a împiedicat reclamanta să-și expună poziția asupra situației, să prezinte documentația semnată de comun acord cu beneficiarul, să verifice metoda de calcul și măsurare aplicate, să explice și să probeze executarea lucrărilor contractate în volumul corespunzător.

S-a mai specificat că despre actul de control nr. 74 din 28 noiembrie 2014 a aflat doar urmare a menționării acestui act în conținutul deciziei nr. 2 din 14 ianuarie 2015, fără a se aduce la cunoștința reclamantei conținutul actului de control, fără a-l înmâna contra semnătură, fără a participa la întocmirea acestuia, fără a informa prealabil despre inițierea respectivului control și despre necesitatea prezentării la fața locului.

Consideră reclamanta că adoptarea deciziei nr. 2 din 14 ianuarie 2015, fără aducerea la cunoștință acesteia a actului de control nr. 74 din 28 noiembrie 2014, este contrară prevederilor pct. 11 al Regulamentului privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 și încalcă dreptul la apărare.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” recunoașterea ilegală a deciziei nr. 2 din 14 ianuarie 2015 privind aplicarea sancțiunilor economice și actul de control nr. 74 din 28 noiembrie 2014 privind controlul volumelor și costurilor lucrărilor executate și rezultatele acestui control, anularea deciziilor indicate și obligarea pârâtului să prezinte instanței actul de control nr. 74 din 28 noiembrie 2014 și actele ce au stat la baza întocmirii acestuia.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” împotriva Inspecției de Stat în Construcții (succesor în drepturi procedurale Agenția pentru Supraveghere Tehnică) cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 89, 93-96, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, reprezentată de către avocatul Carmanschi Vitalie, la 19 februarie 2016, a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 7 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, reprezentată de către avocatul Carmanschi Vitalie, fiind menținută hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 158, 159-165, vol. I).

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost admis parțial recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, reprezentată de către avocatul Carmanschi Vitalie, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, prin care s-a respins cererea apelantului privind numirea expertizei în construcții și de evaluare, s-a respins recursul declarat în partea contestării încheierii din 7 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea apelantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, s-a menținut încheierea din 7 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău și s-a casat decizia din 7 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 196-208, vol. I).

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, reprezentată de către avocatul Carmanschi Vitalie, fiind menținută hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 42, 43-50, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel concluzionat că prima instanță a elucidat toate circumstanțele pricinii, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție corectă.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”, la 18 decembrie 2018, a contestat-o cu recurs solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel, nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Totodată, recurenta a accentuat că obiectul acestei acțiuni are specificul său, iar soluționarea ei necesită o abordare specifică, respectiv probarea pretențiilor reclamantului/recurent privind dezacordul cu rezultatul calculelor stabilite de Inspecția de stat în construcții se poate face doar prin anumite mijloace de probă, ținînd cont de specificul cunoștințelor speciale necesare și particularitățile cerinței înaintate.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2018, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 51, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copie deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimatului la 10 februarie 2019, iar la 19 februarie 2019, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Agenția pentru Supraveghere Tehnică a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificînd încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor

invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, parag. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Miessen*, *ibidem*, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurente referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenta a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurente Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurente nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyanyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu